1850. N°.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 30 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 29 Januarij.

De algemeene Collecte, ten behoeve der gesubsidieerde Armen, op den 25sten dezer maand gehouden, heeft de som van ƒ 2011.35 opgebragt.

— Naar wij vernemen zal door de hier ter stede gevestigde Muzijkgezelschappen *Sempre Crescendo*, *Musis Sacrum* en *de Avondster*, in vereeniging met elkander, op het einde der maand Februarij, een groot Concert gegeven worden, ter eere en ten voordeele van den Heer N. J. Wetrens, die alsdan, gedurende eene reeks van vijftig jaren, aan de orchesten te dezer stede zal hebben medegewerkt. Moge de stad onzer inwoning te lang reeds het tooneel van eene droevige verdeeldheid zijn geweest, des te verblijdender is het een voorbeeld van eensgezindheid op te merken, in het goede doel om eere te bewijzen wien eere toekomt. De Heer Wetrens, aan wien en aan wiens rijkbegaafde zonen, het Leydsche publiek zoo menig uur van verheven kunstgenot te danken heeft, zal, zoo wij hopen en vertrouwen, bij die gelegenheid ruimschoots ondervinden, dat niet alleen zijne kunstbroeders, maar ook zijne overige medeburgers, volgaarne aan erkende braafheid en regtschapenheid, hunne hulde betoonen. (*Ingez.*)

— Uit Leeuwarden wordt gemeld dat aan den naar Rotterdam beroepen Predikant J. F. Blaauw, een adres door bijna 600 inwoners onderteekend, was aangeboden, waarin hij dringend verzocht werd voor dat beroep te bedanken.

— Als eene bijzonderheid wordt medegedeeld, dat bij gelegenheid van eene harddraverij op schaatsen te Sneek, zekere D. Bakker aldaar, oud 83 jaren, nog onderscheiden malen de baan op en neder gereden heeft, met eene vlugheid en zwier, die eenen jongeling eer zouden aandoen.

'sGRAVENHAGE, 29 Januarij.

Bij besluit van Z. M. is de Hoofd-Ingenieur bij 's Rijks werf te Vlissingen A. E. Tromp, met den 1sten Maart aanstaande in die betrekking overgeplaatst bij 's Rijks werf te Amsterdam; de Ingenieur der 1ste klasse bij 's Rijks werf te Rotterdam P. A. Bruyn, met gemelden datum bevorderd tot Hoofd-Ingenieur en overgeplaatst bij 's Rijks werf te Vlissingen; de titulaire Ingenieur der 1ste klasse L. K. Turk, geplaatst bij laatstgemelde werf, met voorschreven datum bepaaldelijk tot Ingenieur der 1ste klasse bevorderd; en aan den Ingenieur der 2de klasse bij 's Rijks werf te Rotterdam P. F. Jansen, met voorschreven datum, verleend de titulaire rang van Ingenieur der 1ste klasse, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

— Z. M. heeft bij besluiten van den 26sten dezer goedgevonden aan den Kapitein D. G. L. F. Cluysenaar, van het 8ste regement infanterie, op het door hem gedaan verzoek, het tractement van non-activiteit te verleenen, in afwachting dat omtrent hem nader zal worden beschikt, en benoemd bij het 3de regement tot 1sten Luitenant, bij ancienneteit, den 2den Luitenant J. W. G. Peltzer, van het 5de regement; bij het 7de regement, tot 1sten Luit.-Kwartiermeester den 2den Luit.-Kwartiermeester P. Schrier, van het corps; bij het 8ste regement tot Kapitein van de 3de klasse, bij ancienneteit, den 1sten Luitenant H. W. A. G. Buff, van het corps, en tot 2den Luit.-Kwartiermeester den sergeant-titulair J. P. Koster, van het 2de regement vesting-artillerie.

— Z. M. heeft afgewezen het verzoek om gratie van J. B. de l'Oeil, die door het Prov. Geregtshof in Zeeland, bij arrest van 25 October jl. veroordeeld is tot de straffe des doods, ter zake van moedwilligen doodslag zijner vrouw F. van Peteghem.

— De verloving van H. K. H. de Prinses Louisa der Nederlanden met Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen heeft dezer dagen met officiële toestemming van Z. M. den Koning plaats gehad. Nadat de Zweedsche Gezant, de Luitenant-Generaal von Mansbach, vergezeld van den herwaarts gekomen Adjudant van Z. M. den Koning van Zweden, Graaf Bjornsterna, de eer hadden gehad, eigenhandige brieven van hunnen Souverein aan HH. MM. den Koning en Koningin te overhandigen, is hij met den Graaf den 24sten dezer, door den Koning ten gehoore ontvangen, in welk gehoor Z. M. als hoofd der familie, Zijne plegtige toestemming tot het huwelijk heeft verleend. Op het hierna gevolgde bal heeft de Zweedsche Afgezant de meeste bijzondere onderscheiding van de Vorstelijke personen genoten. Den volgenden dag was er een luisterrijk diner ten Hove, waarbij al de Koninklijke Prinsen en Prinsessen, de Zweedsche Gezant en de Graaf Bjornsterna tegenwoordig waren. Z. M. de Koning heeft bij die gelegenheid, in sierlijke en treffende woorden, een' plegtigen toast ingesteld op het welzijn der Hooge Verloofden, op het geluk der beide Koninklijke familiën en op de bestendige vriendschap tusschen Nederland en Zweden. De Graaf van Lynden, Adjudant des Konings, zal met het schriftelijk antwoord van Z. M. naar Stokholm vertrekken.

— Z. M. heeft den Zweedschen Gezant, Luitenant Generaal von Mansbach, benoemd tot Grootkruis der Orde van de Eikenkroon, en den Graaf Bjornsterna tot Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw.

— Gisteren is met depeches van Z. M. voor Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen uit deze residentie vertrokken de Graaf van Lijnden, Adjudant van Z. M. den Koning.

— Gisteren is bij Z. M. ten gehoore ontvangen de Baron Wilmar, Administrateur-Generaal in Luxemburg.

— Naar men verneemt zijn er bij den Raad van State onderscheidene ontwerpen van wet aanhangig, die waarschijnlijk in de aanstaande bijeenkomst der Kamers, van Regeringswege aan haar zullen worden aangeboden. Daaronder behoort, naar men verneemt, ook het ontwerp nopens de Hoogheemraadschappen, dat reeds sedert eenigen tijd te gemoet gezien wordt. Voorts spreekt men van eene daar te stellen verordening nopens de binnenlandsche paspoorten.

— De Inspecteur-Generaal der geneeskundige dienst van de land- en zeemagt heeft aangekondigd, dat zij die aan het Rijks kweekschool willen toegelaten worden, zich vóór 1 Mei met een verzoekschrift bij hem moeten aanmelden; de voorwaarden van toelating en de vakken waarover het vergelijkend examen zal loopen, worden in de *Staatscourant* van heden opgegeven.

— Bij Koninklijk besluit van 5 Febr. 1849 werd, zonder bezwaar van 's lands schatkist, eene Commissie benoemd, bestaande uit de Heeren Mr. L. Metman, Mr. A. de Pinto en Mr. N. Olivier, ten einde te onderzoeken: 1°. welke wetten en verordeningen van vroegeren oorsprong, hier te lande van kracht, reeds dadelijk zouden behooren te worden afgeschaft; welke behouden of gewijzigd; en 2°. in het algemeen, wat zoude kunnen worden gedaan, om zekerheid te erlangen omtrent het bestaan en het verband van alle algemeene wetten, decreten en besluiten. Uit het verslag, gedagteekend 28 Dec. 1849, aan den Koning ingediend, blijkt dat door haar zijn gemaakt tot een onderwerp van opzettelijk onderzoek: 1°. alle wetten, decreten, enz., van Franschen oorsprong, welke hier te lande zijn executoir verklaard; en 2°. de Hollandsche wetten en verordeningen, welke zijn uitgevaardigd gedurende het tijdvak van 22 Jan. 1798, toen de constituërende vergadering voor het eerst optrad als wetgever voor de vereenigde gewesten, tot op de inlijving in het Fransche Keizerrijk in het jaar 1811; en voorts, dat door haar in het geheel zijn behandeld 1624 wetten en wettige verordeningen, van welke zij het voorloopig behoud op den bestaanden voet voorstelt van 107, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk, en wel van 100 bij de wet, van 7 bij Koninklijk besluit.

Bij dit verslag zijn gevoegd drie bijlagen, als:

1°. Een ontwerp van wet, bepalende in art. 1, dat alle wetten of kracht van wet hebbende algemeene verordeningen, welke hier te lande voor 21 Nov. 1813 zijn ingevoerd, worden afgeschaft; in art. 2 vermelding van die wetten en verordeningen, welke van den regel van art. 1 zijn uitgezonderd, en mitsdien nog voorloopig op den bestaanden voet worden behouden; en in art. 3 van die, welke voorloopig op gelijken voet nog worden behouden voor het hertogdom Limburg en het vierde en vijfde district van Zeeland.

2°. Een ontwerp van Koninklijk besluit, houdende gelijksoortige bepalingen omtrent de maatregelen van algemeen bestuur of andere algemeene administrative verordeningen, hier te lande ingevoerd voor 21 Nov. 1813, en

3°. Chronologische tabellen, waarin afzonderlijk worden opgegeven en onderzocht alle de behandelde wetten en verordeningen, met vermelding hetzij van de latere verordeningen, waardoor deze kunnen geacht worden uitdrukkelijk of stilzwijgend te zijn afgeschaft, hetzij van de redenen, waarom zij kunnen worden afgeschaft of moeten behouden blijven. Deze laatste bijlage is verdeeld in negen hoofdstukken, en in allen wordt bepaaldelijk onderscheiden tusschen datgene, wat afgeschaft is of kan worden, en dat wat moet behouden blijven, welk laatste overal afzonderlijk wordt opgegeven.

Bij die tabellen zijn gevoegd enkele onderwerpen, welke bij de afschaffing der Fransche verordeningen dadelijk wettelijke voorziening schenen te behoe-

ven, wets-ontwerpen met de daarbij behoorende toelichtende memorien gevoegd. Die wets-ontwerpen zijn vijf in getal, namelijk: 1°. over de afkoopbaarheid van oude grondrenten; 2°. over de afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig bestuur, en andere Koninklijke besluiten; 3°. over de misdrijven, gepleegd op vreemde schepen in Nederlandsche havens; 4°. over het bedrag der wettelijke interessen; en 5°. over de consignatien.

De Commissie eindigt haar verslag, met het verzoek aan den Koning, om de openbaarmaking van haren arbeid, door middel van de drukpers, van regeringswege te bevelen. *(W. v. h. R.)*

— In den morgen van den 24sten is van Scheveningen een pink met kaas naar Londen vertrokken; dit is de eerste pink welke regelregt naar die haven vertrekt, tot hiertoe waren door pinken, boter, kaas, vee enz. aan boord der stoombooten gebragt.

— Den 21sten dezer heeft alleen de stoomboot Norfolk, kapitein Ecetham, komende van Hull en bestemd naar Rotterdam, te Scheveningen ongeveer 18,000 Nederl. ℔ gest aan boord genomen, om die naar Goole te vervoeren.

AMSTERDAM, 28 Januarij.

Z. M. heeft benoemd tot Burgemeester der stad Amsterdam, Mr. G. G. J. van Reenen, Wethouder.

— Het *Handelsblad* meent het publiek oplettend te moeten maken op eene geheel nieuwe industrie, die, bij den tegenwoordig hoogen prijs der koffij in praktijk wordt gebragt. Onder het voorwendsel van hier of daar ingevrozen te liggen en over land naar hunne haardsteden te willen vertrekken, vertoonen zich bij de kleine kruideniers een paar als schippers-knechten gekleede landloopers en bieden, op vertoon van een monster, eene, in papieren zakken gepakte kwantiteit koffijboonen aan, die zij op het schip niet kunnende achterlaten, na lang marchanderen, voor den halven marktprijs van de hand zetten. Na gesloten koop maken zij zich spoedig uit de voeten en hebben zij den blijden kooper voor drie vierde gebrande duivenboonen in de handen gestopt.

— Blijkens den staat van begrooting der stad Alkmaar over het dienstjaar 1850, zijn de ontvangsten geraamd op *f* 124,357.73½; de uitgaven op *f* 105,214.85, en alzoo het batig slot op *f* 19,142.88½. De bevolking bedroeg 9835 zielen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 27 Januarij.

Op dit oogenblik zijn de volgende geldleeningen of toegestaan of op het punt om toegestaan te worden, als: voor Rusland 5,500,000 £; Toscane 1,2000,000 £; Rome 1,2000,000 £; Sardinië 3,000,000 £; Vereenigde Staten 3,000,000 £; te zamen 13,900,000 £, eene onbeduidende som bij de tegenwoordige gesteldheid der groote Europesche geldmarkt.

— In Schotland heerschte de winter zeer streng; er was zooveel sneeuw gevallen, dat zij op sommige plaatsen van 16—20 voet hoog lag. De dienst op vele spoorwegen had moeten gestaakt worden.

— Het kasteel Buchananhouse, nabij Glasgow, de residentie der Graven van Montrose, is door brand vernield, waardoor een groot aantal oudheden en familie-papieren, die betrekking op de geschiedenis hadden, zijn verloren gegaan.

— Tusschen Dundee en Perth zijn een paar locomotieven op elkander gestoten, zoodat de een zijn trein en machinist verloor en daarop is voorgehold en op een goederentrein te land gekomen, waaraan zij groote schade heeft toegebragt. In de vorige week zijn de stations-gebouwen te Gloucester en die te Colchester door hevige branden vernield.

BELGIË.

BRUSSEL, 27 Januarij.

De Minister Rogier heeft bij de verdediging van de voordragt op den invoer van levensmiddelen, de Afgevaardigden doen gevoelen, dat lage prijzen van leeftogt, ten allen tijde, en inzonderheid in de tegenwoordige dagen, een groot voordeel opleveren, en dat men geene kunstmiddelen mag bezigen om die prijzen te verhoogen. Hij heeft verklaard, dat de Regering gaarne een duurzaam regt van 50 centimes van elke 100 kilo's zouden aannemen.

Hij ontkende, dat de lage graanprijzen alleen aan den invoer van vreemd koren waren toe te schrijven, maar meende, dat deze prijzen het gevolg waren van het overgroot voordeel van gezegende oogsten. Hij beriep zich op de uitwerkselen van de wet van 1833, en deed opmerken, dat de prijzen van de tarwe drie jaren daarna nog beneden de 16 franken waren gebleven. Hij herinnerde tevens, dat men destijds nog andere en meer geweldige middelen heeft willen bezigen, om die prijzen te verhoogen; maar dat de ondernemers zelven daarvoor zijn teruggetreden, tot dat de mislukte aardappelen-oogst van 1845 de voorstanders der beschermende regten ten eenenmale heeft doen zwijgen.

De Heer de Broeckère heeft voorgesteld, om het regt van 50 centimes voor goed aan te nemen, en heeft daarbij beweerd, dat, als Engeland gedurende eene eeuw door den handel heeft gebloeid, dit heeft plaats gehad in weerwil, en geenszins ten gevolge van het beschermend stelsel. Hij heeft verklaard, dat zijn vermogen voor vier vijfden in grondbezitting en voor één vijfde in ijzergieterijen gevestigd is, maar dat hij voor geene dezer belangen bescherming begeert. Hij beriep zich op Nederland vóór 1830, beweerde dat de voordeelen van den vrijen handel aldaar zoo zeer erkend waren, dat men, ten gevolge van den voortdurenden strijd der noordelijke *tegen* de zuidelijke of *Belgische* afgevaardigden, destijds het *vrijzinnigste* tarief heeft erlangd, 't welk te verkrijgen was; te weten, van geene hoogere regten dan van 6 pCt. op sommige voorwerpen.

— De Abt Feye, thans Hoogleeraar aan het Seminarium te Warmond, Oud-Kweekeling van de Hoogeschool te Leuven, die voor eenige jaren met veel onderscheiding den graad van Doctor in het Kanonieke regt verkreeg, schijnt bestemd om de plaats van den overleden Hoogleeraar Verhoeven, bij de Faculteit der Godgeleerdheid te vervullen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Januarij.

De Commissie der wetgevende Kamer, benoemd onder anderen tot onderzoek van het wetsontwerp van eene belasting op de honden, heeft dit ontwerp goedgekeurd en de belasting van 1—10 fr. bepaald, ten voordeele der gemeenten.

— De Heer Thiers heeft zijn verslag over het ontwerp betrekkelijk den onderstand ingediend, men zegt dat het wel geschikt is om indruk te maken.

Men spreekt van een wetsontwerp omtrent de algemeene stemming; als dit ter vergadering komt dan ziet men worstelingen te gemoet, die in hevigheid en hartstogtelijkheid alles zullen te boven gaan, wat men van dien aard al heeft bijgewoond.

— De Maarschalk Soult is gevaarlijk ziek.

— De Engelsche Gezant heeft zich tot onze Regering gewend, om vermindering te erlangen in de regten op den invoer van Engelsche goederen; terwijl daarentegen de regten op wijn en brandewijn bij invoer uit Frankrijk in Engeland verminderd zouden worden.

— Hier ter stede wordt thans de schoonste verzameling van zeldzaamheden verkocht, welke in Europa bestaat; zij behoort toe aan den Heer Labarte en wordt op eene waarde van 2 millioen fr. geschat. De verkooping is den 23sten dezer aangevangen en zal wel tot het laatst van Maart duren. Onder de voorwerpen die gisteren ter tafel werden gebragt en die onder de wapens en wapentuigen behooren, was een ijzeren dolk, gedreven door Benvenuto Cellini, waarvoor men 6100 fr. betaald heeft, alsmede een lontgeweer uit de tijden van Karel IX, dat voor 5000 fr. is verkocht, en een slagzwaard, prachtig bewerkt en naar men zegt, eertijds behoord hebbende aan den Hertog van Guise, voor 7000 fr.

— De *Moniteur* bevat een overzigt van den buitenlandschen handel, gedurende 1849. De invoer van artikelen levert eene vermeerdering, niet alleen in vergelijking van 1848, maar ook van 1847. Vooral in katoenen en wollen stoffen is de vermeerdering aanzienlijk. Ook in den uitvoer merkt men toeneming op, vooral in wijnen en sterke dranken.

— De Aartsbisschop van Amiens en nog 18 Prelaten hebben aan den Paus geschreven, om zijne goedkeuring te erlangen van de wet op het onderwijs; andere Prelaten hebben hem verzocht die goedkeuring te weigeren.

PORTUGAL.

LISSABON, 14 Januarij.

In den Senaat is het adres van antwoord op de Troonrede, bij welker beraadslaging het allerhevigst toegegaan is tusschen den Graaf Lavradio en den Maarschalk Saldanha, die elkander verweten, zich aan diefstal van 's Lands geld te hebben schuldig gemaakt, en van te hebben onderhandeld met Don Miguel en de Socialisten, — na 6 dagen beraadslagings, met 33 tegen 15 stemmen aangenomen.

— Het Ministerie heeft aan de Cortes de begrooting voor dit jaar ingediend, waarop de uitgaven de inkomsten met 2 millioen reis te boven gaan. Er waren echter tevens maatregelen voorgedragen om dat te kort te dekken.

— De Regering heeft op goede voorwaarde eene leening van 800 conto's gesloten.

— Het Koninklijk gezin heeft, om het te kort in de staats-inkomsten te dekken, afstand gedaan van 150 millioen reis.

— De *Clamor Publico* meldt, dat er op onderscheiden punten des Rijks een opstand onder de soldaten was uitgebroken, ter oorzake dat zij geen soldij kregen.

ITALIE.

ROME, 17 Januarij.

Het Regeringsblad der drie Kardinalen heeft eindelijk het stilzwijgen ten opzigte van 's Pausen terugkeer afgebroken en aangekondigd, dat al wat men in den laatsten tijd daaromtrent en van het tot stand komen der leening verspreid heeft, van allen grond ontbloot is, en dat het nog volstrekt niet te bepalen is wanneer de terugkeer van den Paus zal plaats hebben.

In een brief van den 17den dezer, door een Florentijnsch blad medegedeeld, leest men ondertusschen het volgende:

Gisteren avond is een koerier met depeches uit Parijs aangekomen, en een half uur daarna is de Generaal Baraguay d'Hilliers met den meesten spoed naar Portici vertrokken. Men beweert dat hij den stelligen last heeft ontvangen om van den Paus te eischen dat hij onverwijld naar zijne Staten terugkeere.

— De Kardinaal Ferretti, bloedverwant van den Paus, is hier gisteren ochtend aangekomen. Men zegt dat hij aan de Poort van St. Jan van Lateraan tot de wacht zou gezegd hebben: »Goed nieuws, mijne kinderen, de Paus zal mij binnen weinige dagen volgen." Zouden deze woorden, vraagt de schrijver van dit artikel aan *il Journal des Débats*, een spoedigen terugkeer aankondigen? Er is niets dat hiertoe grond geeft, en ik denk eer, zegt hij, dat zij het persoonlijke gevoelen van den Kardinaal uitdrukken.

— Alhier is thans alles somber, Rome lijdt meer en meer door des Pausen afwezigheid.

— Tusschen de Pontynsche moerassen en Velletri is de postwagen door zeven gewapende mannen aangehouden, die al de brieven en staatsstukken van Terracina naar Rome bestemd, hebben medegenomen. De drie reizigers hebben geen letsel gehad.

PRUISSEN.

In den avond van den 24sten is te Maagdenburg eene suikerfabriek, en daarna eene liqueur- en oliefabriek in de asch gelegd, ook vele belendende gebouwen hebben merkelijk geleden. Bij het afzenden van de laatste berigten was men den brand niet alleen niet meester, maar werd een vierde gedeelte der stad daardoor nog ernstig bedreigd.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 21 Januarij.

Sedert eergisteren is de dienst op den Noorder-spoorweg, wegens de menigvuldige sneeuw, moeten gestaakt worden. De reizigers en brieven worden thans met sleden vervoerd.

— In Hongarije zijn de wolven zoo uitgehongerd, dat zij de vensters en zelfs de schoorsteenen der boerenplaatsen binnendringen, en de bewoners binnenshuis aanvallen.

— Volgens een brief uit Sistova, in Turkije, zou de Generaal Bem door vergif het leven hebben verloren, en wel, zoo men vermoedt, ten gevolge van een' maatregel van de Porte, omdat men aan Rusland beloofd had hem niet in dienst te houden als Pacha, maar naar Azië te verbannen; indien hij nu in het leven bleef, moest men hem toch zijne aanzienlijke bezoldiging als Pacha uitbetalen; en dat houdt nu op.

RUSLAND.

PETERSBURG, 16 Januarij.

De Groot-Vorstin Maria, Gemalin van den Troonopvolger, is den 14den van een' zoon bevallen. Z. M. heeft deze gebeurtenis bij een manifest aan het volk bekend gemaakt, in hetwelk de jonggeborene Alexis wordt genoemd en hem de titel van Keizerlijke Hoogheid gegeven.

— Omtrent het aanleggen van vestingwerken langs de Pruissische grenzen wordt het volgende medegedeeld:

Eene Commissie, met eenen Generaal der genie aan het hoofd, zal eerstdaags in Warschau tot voorbereiding van dit plan bijeenkomen, met welks uitvoering reeds in den voorzomer een begin zal worden gemaakt. Gelijk men weet heeft het westelijke Rusland slechts weinig vestingen, en wel alleen aan den Bug en aan den Weichsel, benevens het Russische Mantua, Zamosc, terwijl het zuid-oostelijke gedeelte des Rijks met tallooze kleine bolwerken bedekt is, die langs de groote rivieren verspreid liggen. Het plan om de geheel openliggende westelijke grenzen meer te versterken is in allen gevalle eene demonstratie tegen Pruissen, hetwelk reeds sedert jaren aan de vermeerdering zijner vestingen aan de Russische grenzen werkzaam is, en met name Posen tot eene belangrijke vesting gemaakt heeft. Het bezit van groote vestingen aan dien kant zou bovendien aan Rusland het groote voordeel opleveren, dat het daarin ook gedurende den winter aanzienlijke strijdkrachten zou kunnen bijeenhouden, en dus voortdurend op alle gebeurtenissen in Midden-Europa voorbereid blijven. Deze laatste omstandigheid is, bij de moeijelijkheid waarmede het bijeentrekken van de Russische legers uit de zeer verwijderde gedeelten des rijks steeds gepaard gaat, van groot gewigt, en zal voorzeker veel bijgedragen hebben, om tot dit plan te doen besluiten, niettegenstaande de hoogstaanzienlijke uitgaven, welke de uitvoering daarvan zal vereischen.

VEREENIGDE STATEN.

Het geheel bedrag der gevestigde schuld dezer Staten bedraagt tegenwoordig 64,704,693 dollars. Behalve deze schuld, welke op de geheele Unie drukt, hebben de meeste dezer Staten hunne bijzondere schulden, van welke het totaal bedrag eene som beloopt van 211,252,432. De schuld van Pennsylvanie is de grootste en bedraagt 40,424,737; daarna volgt New-York met eene schuld van 23,937,249 dollars.

KAAP DE GOEDE HOOP.

16 November.

Er hebben in de laatste drie maanden geweldige stormen in den Zuid-Atlantischen Oceaan gewoed, welke veel schade aan de scheepvaart zullen hebben toegebragt. Een aangekomen schip had twee wrakken en een omgeslagen bodem ontmoet.

Den 10den is in Tabelbaai aangekomen de schoener Courier, aan boord hebbende de overblevene bemanning van het schip Richard Dart, Kapt. Potter, van Londen, met een detachement militairen en meer andere passagiers, naar Auckland (Nieuw-Zeeland) bestemd; welk schip den 19den Junij op eene rots nabij Prins Edwards-eiland verbrijzeld is en waarvan wij deze bijzonderheden mededeelen:

Op den 19den Junij 's namiddags ten 3½ ure ontdekte men land, op ongeveer 1 mijl afstand, (hetwelk naderhand is gebleken Prins Edwards-eiland te zijn). Dadelijk liet men het schip in den wind loopen, en trachtte te wenden; het schip echter weigerende, was men genoodzaakt voor den wind om te gaan. Op het oogenblik, dat men het voor den wind had gebragt, stootte het op eene blinde klip. Het werd over de klip heengeworpen; de booten welke op het achterdek waren, werden medegevoerd en 47 menschen in de diepte geslingerd.

De overgeblevenen namen alsnu hunne toevlugt in het groote want, toen eene tweede golf den bevelvoerenden officier van het detachement en eene dame aan boord wegsloeg, welke benevens den eersten stuurman, die van de boegspriet geslagen werd, mede hunnen dood in de zee gevonden hebben. De brik werd alsnu dwars naar het land gedreven. De groote mast viel over boord tegen de rotsen en het gelukte de nog overig zijnde menschen om hun leven te redden, waarna in weinige minuten het schip geheel uit elkander geslagen was. Na met groote inspanning de steile rotsen te hebben beklommen, bereikte men eindelijk eene plaats van zekerheid, waar men den invallenden nacht konde verblijven. Den volgenden morgen vond men aan de rotsen wel eenige kleedingstukken en andere voorwerpen verspreid, maar niets waarmede men den honger konde stillen; men bouwde zoo ver de materialen zulks toelieten, zich eene hut en voedde zich met het raauwe vleesch van jonge albatrossen, welke men gelukkig daar genoeg in de nesten vond.

Na zeven dagen aldus aan de bitterste koude en gedurige sneeuwstormen te zijn blootgesteld geweest (in welken tijd een der soldaten van koude was omgekomen), brak men op, om het eiland te onderzoeken, en 42 dagen na hunne schipbreuk ontmoeteden zij eindelijk eenige menschen, welke aldaar, in dienst van een huis in de Kaapstad, werkten, en die gedurende 32 dagen edelmoedig hunne spijzen met de arme schipbreukelingen deelden, toen eindelijk de schoener Courier met nieuwe provisie aldaar aankwam, hen aan boord nam en den 10den November te Tafelbaai aan wal bragt; hebbende 51 menschen bij deze schipbreuk het leven verloren. Men had in 4 of 5 dagen vóór de schipbreuk, geene waarnemingen kunnen doen.

KONINKLIJK NEDERLANDSCH INSTITUUT.

In de zitting der Tweede Klasse van den 29sten November ll. is door de leden J. van Lennep, Is. da Costa en B. ter Haar verslag gedaan nopens de verhandeling van den Heer H. J. Koenen, *over de bestanddeelen van ons Nederduitsch alphabet*, van welke verhandeling de hoofdinhoud vroeger is medegedeeld. Uit deze verslagen blijkt, dat de berigtgevers, hoezeer zij zich niet in alle bijzonderheden met den inhoud van dit geschrift hebben kunnen vereenigen, toch met de slotsom daarvan volkomen hebben ingestemd. De Klasse heeft besloten, dat de genoemde verhandeling in hare werken zal worden opgenomen.

In de daarop volgende vergadering van den 13den December hield de Secretaris des Amorie van der Hoeven eene voordragt over den beroemden kerkvader *Aurelius Augustinus*, bepaaldelijk uit het oogpunt der gewijde welsprekendheid beschouwd. Op eene vlugtige schets van zijne levensgeschiedenis en vorming liet de spreker eene beschouwing der kerkelijke redevoeringen van *Augustinus* volgen, waarna hij, in de derde plaats, uitweidde over het vierde boek van het werk des kerkvaders *de doctrinâ Christianâ*, welk boek inzonderheid merkwaardig is als eene eerste proeve van *homiletica* of predikkunde, uit de vijfde eeuw der Christelijke kerk tot onze tijden overgebragt. De spreker besloot zijne rede met eene beoordeeling der verdiensten van *Augustinus* in het vak der gewijde welsprekendheid, waarbij hij verklaarde volkomen toe te stemmen, wat de Fransche kunstregter *Villemain* nog onlangs heeft aangemerkt, dat »de redevoeringen van *Augustinus* van de schoone homilien van *Chrysostomus* zoo wijd verschillen, als de ruwe zeden der visschers van Hippo van de beschaving en verfijning der inwoners van Constantinopel verwijderd waren." (*Tableau de l'éloquence Chrétienne au quatrième siècle; par M. Villemain*, p. 511. Paris 1849).

In diezelfde vergadering is door den Secretaris berigt, dat reeds een aanvang is gemaakt met het drukken van den commentarius van den Heer *J. H. Halbertsma* op *Maerlants Spiegel historiael*, die afzonderlijk door de Klasse zal worden uitgegeven, en van de *Beschrijving van het Archief der ijzeren kapel in de Oude of St. Nicolaas kerk te Amsterdam*; door den Heer *P. Scheltema*, die in het eerste deel van de nieuwe reeks harer werken zal worden opgenomen.

Voorts is besloten tot het indienen van een adres aan het stedelijk bestuur van Amsterdam, betrekkelijk de beelden, die in de kamer van zeldzaamheden ten raadhuize dezer stad aanwezig zijn. Nadat alle nasporingen naar de vroeger daarvan vervaardigde afteekeningen vruchteloos zijn geweest, wenschte de Klasse, in vereeniging met de Vierde, zoo door afgietsels en teekeningen als bijgevoegde beschrijvingen, deze voor oudheidkennis en kunst belangrijke beelden meer algemeen bekend te maken, waartoe zij de gevorderde vergunning der stedelijke regering heeft verzocht.

In de zitting van den 27sten December is gelezen het eerste gedeelte eener verhandeling over *Philips van Leyden en zijne geschriften*, ingezonden door den Heer Mr. S. de Wind.

Onder de mannen, die reeds in de veertiende eeuw ons Vaderland tot eere verstrekten, en van wie men beweren kan, dat zij hunne eeuw vervooruit waren, komt eene voorname plaats toe aan Mr. *Philips van Leyden*, schrijver van het bekende werk *de Curâ Reipublicae et sorte Principantium*. Zonderling mag het inderdaad heeten, dat dit werk, hoezeer door onze geschiedschrijvers en regtsgeleerden niet ongebruikt gelaten, echter zelfs nog in later dagen niet altijd op zijne waarde is geschat, ja nu en dan zelfs met minachting is bejegend. Eene monographie over *Philips van Leyden en zijne geschriften* ontbreekt aan onze letterkunde. De Heer de Wind had zich voorgesteld eene poging te wagen tot het aanvullen dier leemte, en wilde tot dat einde, *in de eerste plaats*, zoo beknopt mogelijk de voornaamste levensbijzonderheden van dezen voortreffelijken geleerde in het licht

stellen; *ten tweede* zijn hoofdwerk *de Curâ Reipublicae*, met de daarbij behoorende kortere bearbeidingen, meer bijzonder in oogenschouw nemen, en *ten derde* de groote waarschijnlijkheid aantoonen, dat hij de zamensteller is der bekende kronijk, tot dusverre verscholen onder den zedigen titel: *Een Clerc geboren uit de Lage Landen bider Zee.*

De Klasse heeft besloten, om deze verhandeling, zoodra zij het toegezegde vervolg van den Heer de Wind zal ontvangen hebben, in handen eener Commissie te stellen, om die te onderzoeken en daarop te dienen van berigt.

In dezelfde vergadering is gelezen een dichtstuk, ingezonden door den Heer Tollens, en getiteld: *De Overspeelster* (Johann. VIII : 1—11).

In de zitting van den 10den Januarij vestigde de Heer Mr. J. van Lennep de aandacht der Klasse, die zich vroeger over het Muiderslot en voor Loevestein in de bres gesteld had, op de met slooping bedreigde Gevangenpoort in 's Gravenhage.

Na de lezing van dit opstel is in omvraag gebragt, of de Klasse in het bedoelde geval evenzoo zou behooren te handelen, als zij vroeger ten aanzien van het Muiderslot en Loevestein heeft gedaan, en zich mitsdien bij adres tot de Hooge Regering zou moeten wenden, om de slooping der Gevangenpoort te verhoeden.

Nadat de aanwezige leden hierop gehoord waren, is goedgevonden hierover nader te raadplegen en te besluiten in de eerstvolgende zitting der Klasse.

ADVERTENTIEN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 28 JANUARIJ.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	55½	55¾	55½
Dito Certificaten	» 3 »	64½	65	64⅞
Dito dito	» 4 »	85½	85¾	85½
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	87¼	87¾	87½
Handelmaatschappij	» 4½ »	169¾	170¼	—
O. I. Leening	» 4 »	84	84½	84¼
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» 4½ »	90¾	91¼	91
Haarlemmermeer	» 5 »	101	101½	101½
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 4 »	104¾	105¼	105⅛
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	94½	94¾	—
Dito 1840	» 4 »	85¾	86¼	86
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4 »	84¾	85¼	84⅞
Dito dito Nieuwe	» 4 »	83½	84	83⅞
Inschrijving in Assign.	» 6 »	66	66¾	—
Certificaten van dito	» 6 »	—	—	—
POLEN, Certificaten	» 4 »	—	—	—
Dito Aandeelen met Loten. fl. 250	*f*	—	—	—
Dito dito 1835	» 500 »	141	142	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	à 5 pCt.	12¾	13¼	12⅞
Dito dito Onbep. Stukken	» 5 »	12½	12¾	—
Dito Obligatiën 1000 £ 25 1000		[illegible]	38	37⅝
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	29½	29¾	29⅝
Coupons Ardoins		8½	9¼	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	—	—	—
Dito Metall.	» 5 »	81½	82½	—
Dito Nieuwe	» 5 »	86½	87¼	86¾
Dito 1847	» 2½ »	43	43½	43⅛
BELGIE	» 4½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	47¾	48¼	48
BRAZILIE, 1824 100 £	»	89¾	90¼	90
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	35¾	36¼	35⅞
Dito dito	» 4 »	37	37¾	37⅜
VENEZUELA	» 2¼ »	31¼	33½	—
MEXICO	» 5 »	29	29½	29¼
AMERIKA, Bankactiën		3½	3¾	3 1/16

Grieken 5½ 5¾

Koers van het Geld, Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

Wissel-Disconto 2½

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.